

Nie je to len športovisko

Skatepark na Námestí republiky je jediný svojho druhu v Bratislave a freestyle by tu mal zostať zachovaný aj po revitalizácii námestia.

strana 4

Brownfield na Haanovej oživujú svojpomocne

Niekdajší športový areál schátral, napriek tomu ho stále vyhľadávajú na relax aj seniory, cyklisti či hráči moliek.

strana 8

Treba čakať, kým pôjde o život?

Šamospráva vyzvala Bytové družstvo Petržalka, vlastníkov bytov a garážových boxov, aby do konca apríla vyriešili nebezpečné zábradlie na terase na Holičskej.

strana 9

Kolmý breh pre brehule tento rok bager neurobil

Dunajský breh za Ovsíšťom upravený ochranári pre vzácne vtáky ručne. Má to zmysel?

strana 12

Bezplatný obchodík funguje v DK Zrkadlový háj nďalej. Takéto „skvosty“ od neznámeho darcu tam chvalabohu odídenci nenájdu.

Otázka dobrovoľnícke:

„Si normálna? Na toto mňaš dovolenku?“

To sa Dáši (55) pýtal neĳeden známy, keď mu povedala, že raz do týždňa pomáha ako dobrovoľníčka pri zrejme najväčšej zbierke pre Ukrajincov - v petržalskom DK Zrkadlový háj. Trpezlivo odpovedala: „Áno, lebo v tom vidím zmysel.“ Bolo űlavujúce vidieť, ako tu spoločne pomáhali Slováci a Ukrajinci vedno s Rusmi a Bielorusmi.

Je desať hodín ráno bežného pracovného dňa a spoluorganizátorka zbierky Petra Barineková víta skupinu dobrovoľníkov. Zväčša mladých ľudí. „Čo nás dnes čaká... Bola by som rada, keby sme vypratali jednu šatňu, ktorá vznikla ešte na začiatku zbierky,“ hovorí. „Tí, čo ste tu boli včera, vráťte sa prosím na svoje stanovisko.“ Rozdáva inštrukcie, zaúča nových. Keď ľudia prinesú veci, služba ich odnesie do sektorov, kde ich ďalší vytriedia. Informuje, že pitie a obed sú pre dobrovoľníkov bezplatné.

Keď vidím tú haldu vrec v sále, mám chuť ujsť. Časť Domu kultúry sa premenila na sklad. Neskôr zisťujem, že väčšina je už vytriedená a pripravená do kamiónov. Systém, ktorý vznikol za pochodu zjavne funguje.

„Ďakujeme, že ste prišli, ideme na to!“ končí Petra stručné intro.

Dokázali sa spojiť

Dáša bola v nedeľu pri topánkach, nájdem ju tam aj dnes. „Nepoužitelné hádzem do koša,“ ukazuje mi a pripúšťa, že ich je dosť. „Aj preto nám pristavili kontajner. Niektorým darcom akoby nedošlo, že aj ľudia utekajúci pred vojnou majú svoju dôstojnosť.“

Jarné topánky smerujú rovno do „obchodu“ – miestnosti na poschodí, kam si chodia odídenci bezplatne vziať, čo potrebujú. Mužské triedi zvlášť, jedna škatuľa má desivý názov – frontové topánky. „Tam dávam pracovnú a turistickú obuv...“

Dáša pracuje v malej súkromnej firme. Šéf jej voľno na dobrovoľníck-

tvo nedal, tak si berie dovolenku. Aby prežila deň, na ktorého konci si necíti chrbát. „Ale dá sa na to len tak pozerat?“ reaguje, keď sa pýtam na osobnú motiváciu. Je presvedčená, že keby bola zákonná možnosť aspoň jeden deň do mesiaca nahradiť prácu dobrovoľníckou aktivitou, pridalo by sa viac jej rovesníkov.

Pokračovanie na strane 10 ➤

▲ Dáša si brala dovolenku, aby prežila deň, na ktorého konci si necítila chrbát.

Slovo šéfredaktorky

Aj detail spraví sídlisko pestrejšie

„Človek, ktorý nie je nútený, nemusí s Petržalky ani vychádzať“, konštatovala v rozhovore realitná maklérika Veronika Vríčanová, keď mi hovorila o benefitoch našej mestskej časti (viac na str. 6). Nemohla som nesúhlasiť. V Petržalke sa cítim šťastne, je tu všetko, čo potrebujem pre život a teším sa, že ma v nej stále dokáže niečo prekvapiť.

Nedávno ma kamarátka Gabika s manželom Majkom zavolali na moly. „Podí sa zahrať, bude ťa to baviť.“ Nikdy by som nepovedala, že sa v chátrajúcom niekdajšom športovom areáli na Haanovej tak zabavím. Stačilo na to dvanásť drevených kolkov. Hrali sme na trávě, nebol to najideálnejší povrch pre túto hru, ale oni mi hovoria, že čoskoro tu budú mať upravené ihrisko. Spravia im ho majitelia príľahlej gastro prechádzky. Zahrať si bude môcť ktokolvek.

Takéto malé gestá robia život na sídlisku pestrejšim. Chceme na ne upozorňovať, a tak som sa rozhodla o molkách napísať. A vzápätí s radosťou zistila, že areál, ktorý mesto zaradilo medzi brownfielity (nevyužívané územie s chátrajúcimi stavbami, ktoré už neslúžia pôvodnému účelu), žije. Ľudia ho využívajú v rámci jeho zatiaľ limitovaných možností. Seniori si tu posedia na ceste z nákupu, oddychujú tu cyklisti, „zašívajú“ sa tu tinedžeri. Aj preto sa majitelia gastro prevádzky rozhodli im pobyt tu spríjemniť. „Aj keby to bolo len na rok či na dva, dáva nám to zmysel. Tento priestor by mal zostať pre ľudí“, hovorí mi Andrea Studeničová (viac na str. 8).

Veľkým zmenám vždy predchádzajú tie malé. Na Haanovej vyšiel podnet priamo od miestnych. Možno raz na ich potreby zareaguje samospráva alebo mesto a dokončia to, s čím začali tí „prví všímaví“.

Ingrid Jarunková

Športová hala Prokofievova sa zmenila na Centrum dočasnej pomoci pre 40 ukrajinských odídencom.

Odídenici ubytovaní aj v športovej hale v Petržalke

Petržalka prijala do škôlok 20 ukrajinských detí, základné školy navštevuje 150 ukrajinských žiakov, pričom ich počty stále rastú. Úrad dosiaľ sprostredkoval ubytovanie 50 rodinám a spomedzi odídencom zamestnal dve pomocné sily v kuchyni – v MŠ Macharova a na ZŠ Dudova.

Ako uviedla hovorkyňa Petržalky Mária Halašková pre ďalšie deti už voľné miesta v materských školách, bohužiaľ, nemajú. „Aj kapacity v školách sú limitované a rovnako ako široká verejnosť, aj naša samospráva očakáva ďalšie opatrenia nielen z dielne Ministerstva škol-

stva, vedy, výskumu a športu SR, ktoré tento stav pomôžu riešiť tak, aby nebol ohrozený ich bežný chod,“ povedala nám.

Podobná situácia je aj s ubytovaním. Mestská časť nemá pre odídencom k dispozícii voľné ubytovacie jednotky na dlhodobé bývanie.

potrebné a štát nás požiada o ďalšie dočasné ubytovacie kapacity, dokážeme ich vytvoriť v priebehu pár dní aj v koordinácii s magistrátom hlavného mesta, ktorý do nich vie smerovať utečencov. Samozrejme, za podmienky, že nám náklady na ich budovanie a prevádzku MV SR kompenzuje, pretože nielen náš rozpočet s týmito výdavkami nepočítal a na rozdiel od štátu nemôžeme ako samospráva tvoriť dlh, a teda si na niečo takéto požičať.“

Okrem základných potrieb ako nocľah a strava majú odídenici v športovej hale k dispozícii aj asistenciu pracovníkov zo sociálneho oddelenia miestneho úradu, členov Dobrovoľnej civilnej ochrany alebo dobrovoľníkov a tlmočníkov, ktorí im pomáhajú s hľadaním práce či získaním bezplatného oblečenia a iných vecí z materiálnej zbierky v DK Zrkadlový háj (viac na str.10-11).

Na úrade 22. marca spustili aj bezplatné kurzy slovenského jazyka pre Ukrajincov. „Momentálne ich prezenčne navštevujú tri skupiny. V jednej skupine je 15 účastníkov. Kurzy prebiehajú pravidelne trikrát do týždňa,“ informovala nás hovorkyňa Petržalky Mária Halašková s tým, že záujemcovia sa môžu prihlásiť prostredníctvom online formulára alebo kontaktovať priamo organizáciu JA Slovensko.

(in,mh)

foto: Matúš Husár

Všeobecná praktická ambulancia
Ambulapraktika s.r.o.
 Poliklinika Strečnianska 13, BA - Petržalka,
PRIJÍMA NOVÝCH PACIENTOV.
 Stačí zatelefonovať alebo poslať email a presun zdravotnej dokumentácie vybavíme za Vás.
 Email: mudr.demian@ambulapraktika.com
 kontakt.: www.strecnianska.sk www.ambulapraktika.com
 tel.: 0905 592 157, 0907 793 767

Servis a opravy PC a servis WiFi sietí

Vladimir Hutta AATUH
 0915 720 730
atuh@centrum.sk
www.aatuh.sk

Opravujeme PC aj u Vás doma

Na chodníku zase parkovať môžete

Zákaz parkovania na chodníku poslanci odložili do septembra 2023. A to vďaka ďalšej novele zákona o cestnej premávke.

Podmienkou aktuálne parkovania je ponechanie 1,5 metra pre chodcov. Novinkou je úprava najvyššej hmotnosti vozidla, ktoré môže na chod-

níku vôbec stáť, a to z 3 500 kilogramov na 2 800 kilogramov. „Ak niektorí motoristi pokutu za parkovanie na chodníkoch, ktoré bolo niekoľko týždňov

Aktuálny zákon však hovorí, že chodník musí byť príľahlý k ceste a kvôli zaparkovaniu po ňom nesmiete jazdiť.

zakázané úplne, už dostali, no do dnešného dňa ju nezaplätli, zrejme ušetria. Trestnosť tohto priestupku totiž zanikne

dňom účinnosti zákona,“ informuje samospráva na svojom webe.

(pn)
 foto: Matúš Husár

Poznáte Osobnosť Petržalky?

Mestská časť spustila nominácie. Návrhy v piatich hlavných kategóriách je možné poslať do 1. mája 2022.

Verejnosť môže svojich favoritov nominovať v piatich hlavných kategóriách, a to Kultúra a rozvoj spoločenského života, Sociálna práca a ochrana života a zdravia, Šport a roz-

voj aktívneho životného štýlu, Vzdelávanie a rozvoj kritického myslenia, Životné prostredie a ochrana prírody.

Občania môžu podávať svoje návrhy na ocenenia osob-

ností najneskôr do nedele 1. mája 2022 (vrátane) najmä online prostredníctvom webu www.osobnostpetrzalky.sk, osobne či poštou cez podateľňu Miestneho úradu Petržalka na Kutlíkovej ulici č. 17.

V každom prípade je však dôležité v nominačnom formulári vyjadriť aj súhlas so spracovaním osobných údajov a doložiť čestné vyhlásenie,

že nominovaný s nomináciou súhlasí.

Petržalka organizuje toto podujatie od roku 1998. Odvtedy získalo tento titul už 132 Petržalčanov, ktorí významne prispeli k rozvoju mestskej časti. Mestská časť sa rozhodla v 24. ročníku pridať aj verejnú online hlasovanie o Cene verejnosti, ktoré spustí pred letom.

(pn)
 foto: Fb OLO

Borievka
 CINTORIN PRE ZVIERATÁ

Spoločnosť ICONA, spol. s r.o. si Vás dovoľuje informovať
o otvorení prvého cintorínu pre spoločenské zvieratá v Bratislave.

K službám, ktoré poskytujeme našim klientom patrí hlavne **zvoz, pochovanie uhynutých spoločenských zvierat a prenájom miesta na uloženie urien** do zeme v urnovom háji.

Všetky potrebné informácie k novému cintorínu nájdete na našej web stránke www.cintorinborievka.sk

Cintorín Borievka
 K horárskej studni 5922
 Bratislava – Dúbravka
 tel.: **+421 911 199 799**
 e-mail: info@cintorinborievka.sk

Ďalší krok k novému námestiu

Námestie republiky sa má podľa víťazného návrhu urbanisticko-krajinársko-architektonickej súťaže stať centrálnym zhromažďovacím priestorom mestskej časti. Súčasťou by mali byť aj upravené brehy Chorvátskeho ramena, lepšie prepojenie cez Jiráskovu ulicu smerom k Cik-Cak centru, prídubne zeleň, osvetlenie, mobiliár, toalety, kaviareň, vodné prvky, zrekonštruje sa pamätník... Organizovať sa tu budú kultúrne podujatia, ale keďže je tu priestoru dosť, tak šancu majú aj športové aktivity pre seniorov, napríklad petangové ihrisko. Prvé kolo súťaže vyhodnotí MiB koncom mája, druhé kolo v polovici augusta. Prvé vizualizácie uvidíme v septembri. Samotná realizácia začne zrejme až keď bude finišovať výstavba električky.

Námestie republiky sa zmení. Vizualizácie jeho novej podoby uvidíme v septembri po vyhodnotení urbanisticko-krajinársko-architektonickej súťaže návrhov, ktorú nedávno vyhlásil Metropolitný inštitút Bratislavy. Už dnes je však isté, že tunajší skatepark sa zachová. Čaká ho zmena povrchu, aby nebol taký hlučný a zrejme sa presunie do inej časti námestia.

Skateparkov v Bratislave nie je veľa. A hoci sa aktuálne budujú nové pod Mosťom SNP, v Rači a v Karlovej Vsi, sú určené predovšetkým pre street komunitu. Ten náš v Petržalke je unikátny tým, že vyhladáva freestyle jazdci

– na bicykloch, kolobežkách a občas na skateboardoch.

Aký je medzi nimi rozdiel? Street predstavujú menšie prekážky, múriky, lavičky či zábradlia, ktoré simulujú mestské prostredie a prvky. Predchádza sa tým k ich

Petržalský skatepark zďaleka nie je len športovisko

poškodzovaniu. Freestyle je zameraný na väčšie a vyššie prekážky, charakteristické pre jazdu sú akrobatické prvky, napríklad saltá.

Skatepark na Námestí republiky je jediný svojho druhu v Bratislave a freestyle by tu mal zostať zachovaný aj po revitalizácii námestia. „Je to pre nás veľmi dôležité. Tito jazdci by nemali prísť o svoj priestor a zmysluplnú zábavu v ňom,“ hovorí Michal Berta z OZ Kaspian, nízkoprahového (ľahko dostupného) klubu pre deti a mladých od 7 do 23 rokov. Skatepark majú v správe od roku 2005.

Aj preto komunity jazdcov tlmočili mestu prostredníctvom Kaspianu svoju predstavu a architekti od nich majú aj možné vizualizácie priestoru. Jazdci si uvedomujú, že súčasný stav skateparku je zastaralý. „Materiály ako oceľ a kovové prvky, ktoré tu dnes dominujú, sú hlučné a mali by byť nahradené železobetónom. Chápeme aj, žeby prístup z centrálnej časti námestia k vode mal byť priamy a my tam doslova zavádzame,“ pokračuje Michal a dodáva, že jazdci nemajú problém s presunutím skateparku v rámci námestia. „Nech je

vsak zmysluplný a keď dôjde k realizácii, nech sa nový park buduje paralelne popri fungovaní starého. Ak by totiž boli deti odstrihnuté od tohto priestoru čo len rok, rozprchnu sa a môžu sklznúť niekam, kde to nikto z nás nechce.“

Michal Berta vie, o čom hovorí. Od roku 2016 pracuje ako terénny sociálny pracovník Kaspianu v skateparku a okolí. Počúva a usmerňuje deti a dospievajúcich, ktorí potrebujú pozornosť, radu, chcú sa predviesť, vidieť podporu. Nevyhne sa téme vzťahov, drog, alkoholu, sexu či pohlavných chorôb. Do ska-

teparku už neraz volal aj políciu. Paradoxne, pre vyčíňanie dospelých.

Kolobežky aj požičajú

Keď v roku 2005 Kaspian preberal skatepark do správy, bol to skôr provizórny priestor, mobilné prekážky v ňom boli dovezené z Rakúska či podomácky vyrobené. V roku 2005 sa občianskemu združeniu vďaka grantom podarila väčšia rekonštrukcia. „Videli sme tam komunity detí, pre ktoré sme chceli vytvoriť bezpečný priestor a podporiť ich záujem o šport ako ideálnu alternatívu pre zmysluplné trávenie voľného času,“ hovorí Michal a vysvetľuje, že Kaspian nielen realizuje aktivity pre deti, ale deti aj vyhľadávajú tam, kde sa združujú. V skateparku napríklad požičávajú kolobežky, prilby aj chrániče, aby si mohli zajazdiť aj tí, ktorí ich nevlastnia.

Priznáva, že prvotné spoznávanie nebolo jednoduché.

Deti mali skreslenú predstavu o tom, kto terénny pracovníci sú, niektorí boli presvedčení, že ide o policajtov v utajení. „Dnes už, keď sa povie Kaspian, takmer každý vie, kto sme. Deti nás aj samé zoznamujú s kamarátmi. Niektoré prichádzajú z nášho klubu na Furdekovej do skateparku a funguje to aj naopak.“

V altánku pri skateparku, kde v lete s kolegyňou trávia čas od tretej poobede do šiestej, majú nastavené isté pravidlá, funguje tam však namiesto priamych rád vypočutie a dôvera. Aj preto, keď príde rodič a chce detaily zo života svojho dieťaťa, nedozvie sa ich bežne. „Naša cieľová skupina sú deti, sme tam primárne pre ne,“ hovorí Michal.

Kedy treba volať policajtov?

Petržalský skatepark je najväčší v Bratislave. Denne tu počas sezóny, ktorá začína na jar, nájdete aj 50 detí. Chodia

z celej Petržalky, z ostatných mestských častí, z okolia Bratislavy aj z Rajky. Dokopy sa ich tu schádza niekoľko stoviek. Najmä do veku 15, 16 rokov. Nie všetci chodia jazdiť. Niektorí prídu pozrieť kamarátov, pohovárať sa. „Sedia na lavičkách, v altánku alebo aj priamo na prekážkach. Napríklad účko taký priestor poskytuje,“ hovorí Michal o tom, že skatepark zďaleka nie je len športovisko. A tým, že je na ňom život, priťahuje aj dospelých. Bohužiaľ, aj tých s fľašami v ruke, ktorí si tu urobia párty a nostalgicky spomínajú ako tu kedysi jazdili sami. „Už som volal aj štátnu políciu, keď sme tu mali sex za jednou z prekážok a dvojica na upozornenia nereagovala. Takmer sa nám tu pobili dve rodiny, ktoré riešili šikanu a nedávno som mal konflikt s dvoma opitými mamičkami, ktoré tam porozbílali fľaše od vína,“ konštatuje s tým, že za neporiadok nie vždy môžu deti. Mnohé, nao-

pak, cítia za tento priestor spoločodpovednosť. Tá sa buduje aj pri spoločnom komunitnom maľovaní, osádzaní nových prekážok či pravidelnom upratovaní.

Iste, aj medzi nimi bývajú konflikty. „Zažil som v minulosti vyhrotené situácie, keď sa pobili komunity a kolobežky a bicycle lietali vzduchom. Jeden bol nepriateľ, lebo mal bicykle, druhý s kolobežkou zas zavádzal. Obe skupiny si

chceli skatepark privatizovať pre seba,“ spomína terénny pracovník. Dnes sú už vraj podobné konflikty skôr raritou. Navzájom sa začali rešpektovať cyklisti aj kolobežkári, pokročilí aj začiatočníci, a to aj vďaka tomu, že sme si spolu sadli, začali sa počúvať a zistili, že máme vlastne spoločný cieľ – mať lepší skatepark, dodáva Michal Berta. (in)

foto: Magistrát, archív Kaspianu

▲ Petržalský skatepark je unikátny tým, že ho vyhľadávajú freestyle jazdci.

MUZIKER BIKE

nová cyklopredajňa a servis v Petržalke

- otvorené 7 dní v týždni
- široký výber bicyklov a doplnkov
- skúsený personál pre všetkých cyklistov
- odborný servis a dostupné náhradné diely

MUZIKER BIKE Bratislava
Einsteinova 11
02/58 10 17 84
bratislava@muziker.bike

Wellenmark

V našej darčekovej predajni Vám vieme vytvoriť najkrajší darček šitý na mieru a našou donáškou darčekových košov a delikates po celom Slovensku a Česku viete potešiť Vašich blízkých aj na diaľku!

PO-PI: 10 - 18,00 | Rovnianska 12
SO, NE: zatvorené | 0948 041 143

WWW.WELLENMARK.SK

Realitná maklérka radí: Aké detaily vám dokážu zdvihnúť cenu bytu aj o 20-tisíc eur?

V ktorých častiach Petržalky sa byty predávajú len „podpultovo“? Aké chyby robia majitelia pri predaji vlastných nehnuteľností? Vyspovedali sme realitnú maklérku Veroniku Vrčianovú, ktorá sa zameriava najmä na predaj bytov v Petržalke.

Ak si realitného makléra predstavujete ako strohého, zaneprázdneného človeka bez emócií, ktorého cieľom je len provízia, Veronika vám túto predstavu naruší. Napríklad aj tým, že nám pokojne prezradí tipy, ako svoj byt predáte výhodnejšie. Jej skúsenosti hovoria, že dobrá prezentácia dokáže zdvihnúť cenu nehnuteľnosti aj o desať percent. A to pri dnešných rekordných sumách nie je málo. „Zaváži už to, ako spravujete inzerát. Fotografie sú zásadné. Chvalabohu, dnes už nikto nepromuje predaj fotkami spálne, v ktorej zveční

aj spiacieho manžela. Avšak stále je dosť ľudí, ktorí byt za 230-tisíc predávajú rovnako ako zánovnú chladničku,“ hovorí. Čomu by sa mali vyhnúť? Väčšina z nás predáva byt v dobe, kedy v ňom ešte reálne žije. Neraz to chce od kupujúcich veľkú fantáziu prísť do obývaného priestoru a predstaviť si jeho premenu. „Áno, aj preto majiteľom odporúčam vyčistiť priestor. Uvoľniť ho, zbaviť sa vecí, nech pôsobí čisto a priestorane,“ hovorí a za samozrejmosť považuje nemať v byte neporiadok a mať čistú kúpeľňu. Špina totiž podvedome signalizuje

„Aj ja som sa Petržalke najskôr bránila, aby som si ju vzápätí zamilovala,“ spomína Veronika Vrčianová na to, ako tu prežila materskú. „Nepotrebovala som auto, všade som sa dostala pešo.“ Nebyť rodinných dôvodov, žije tu so svojím dnes 10-ročným synom dodnes.

podozrenie, čo všetko by sa tu ešte dalo nájsť. „Klientom napríklad radím povymieňať žiarovky za silnejšie, aby pri obhliadke bolo dosť svetla. Pozdvíhať žalúzie, vymeniť staré vypínače, čo je záležitosť pár eur. A myslieť na to, že hoci si každý po nastahovaní vymaľuje, pri obhliadke sa nechce pozerat na špinavé steny.“

Avšak to je len prvý krok.

„Ukecaní“ majitelia odrádzajú

Predaj nehnuteľnosti je totiž najmä práca s emóciami. „Za každým predajom je životný príbeh,“ hovorí Veronika Vrčianová, ktorá si ich za dvanásť rokov už vypočula viac ako dvesto.

Starší ľudia predávajú byty, pretože nezvládajú platiť poplatky a snažia sa znížiť náklady. Iní sa sťahujú bližšie k vnúčatám. Niektorí chcú svoj prvý malý byt, ďalší väčší, lebo sa im rozrastá rodina, iní sa rozvádajú. Dnes vraj už len zriedka predávame v Petržalke byty pre zlých susedov.

„Neraz sa ľudia v zložitej situácii ťažko lúčia so svojimi nehnuteľnosťami. Majú k nim citový vzťah. Áno, aj k petržal-

ským bytom v paneláku. Ale do uší kupujúcich ich osudy nepatria,“ hovorí o častej chybe predávajúcich. Prečo sa sťahujeme? Kto tu žil, zomrel, koľko detí sme tu vychovali... To kupujúci zväčša nepotrebuje počuť. „Ukecaní“ majitelia ich odrádzajú, pretiahnuté obhliadky unavia. „Aj z toho dôvodu, keď chce byť majiteľ prítomný na obhliadke, vždy ho poprosím, aby nechal rozprávať mňa a nezasahoval,“ vysvetlí maklérka, ktorá chápe, že prioritou sú fakty.

Pred obhliadkami je podľa nej dobré odstrániť z bytu aj rodinné fotografie a ďalšie osobné veci, napríklad ezoterické prvky. „Nikdy neviete, kto vám na obhliadku príde. Možno je to človek, ktorý sa práve rozvádza. Podobne môže od kúpy bytu odradiť človeka aj prítomnosť psa alebo mačky.“

Kupujúci dokážu spätne svoje výhrady povedať maklérovi, ale málokedy priamo aj predávajúcemu. Tí, ktorí sa rozhodli predáť byt vo vlastnej réžii, tak často nepoznajú dôvod, prečo o ich nehnuteľnosť nie je záujem. (in)

foto: Marian Dekan

Podpultové bývanie

Ceny bytov stúpajú a podľa odhadov to inak nebude ani tento rok. Bytov je málo a dopyt vysoký. Výhodné ponuky zmiznú hneď, ľudia si budú viac vyberať. Petržalka nie je výnimkou, naopak.

Je pravda, že kedysi mala u mimobratisklavských klientov zlé meno. Nebolo to pre nich miesto pre život. „To už neplatí. Dnes je to jedna z najžiadanejších mestských častí,“ hovorí Veronika Vrčianová a radí ju na tretie miesto zo sedemnástich. Vyzdvihne najmä výbornú občiansku vybavenosť, blízkosť do centra, dobré prepojenie MHD či dostatok zelene na relax. „Človek, ktorý nie je nútený, nemusí z Petržalky ani vychádzať,“ tvrdí z vlastnej skúsenosti.

Aj naše „malé mesto“ má svoje lukratívne lokality, kde sa byty predávajú až o desať percent drahšie oproti zvyšku sídliska. „Týka sa to najmä začiatku Petržalky. My makléri hovoríme, že vo Dvoroch za TPD ako je Vavilovova, Černyševského či Farského, sa byty predávajú podpultovo. Buď sa dedia alebo si ich susedia a známi vymieňajú či predávajú medzi sebou. Málokedy je byt z tejto časti vo verejnej ponuke.“

Päť dôvodov, prečo bude námestie v Neste najlepšie na Slovensku

Južná časť Nesta sa už začína črtať. Jeho srdcom sa stane námestie, ktoré je v slovenskom kontexte výnimočné. Tu je päť dôvodov, prečo si to myslíme.

Nesto navrhujeme inak. Od začiatku o ňom uvažujeme odlišne, než je na Slovensku bežné. Chceme, aby sa z Nesta stalo 20-minútové susedstvo a považujeme za obrovskú výhodu, že staviame na zelenej lúke. Jedným z hmatateľných výsledkov tohto prístupu bude aj naše námestie v Neste Juh, na ktoré sme patrične hrdí.

Máme veľa dôvodov myslieť si, že južné námestie Nesta sa stane najlepším námestím na celom Slovensku a tu je päť z nich.

Prvý dôvod - námestie nebýva v rámci štandardu

Vôbec nie je bežné, že by súčasťou nového developmentu na Slovensku bolo aj skutočné námestie. Ak aj projekty s nejakým verejným priestorom počítajú, ide skôr o vyhovie predpisom, ako o snahu vybudovať nové a živé miesto pre verejnosť. Výsledkom sú potom často smutné námestíčka bez života. Námestie v Neste bude až prekvapivo priestorné a vybavené, aby dokázalo plniť všetky svoje funkcie kvalitne.

Druhý dôvod - jedno námestie, veľa funkcií

Naše námestie bude viacero medzi sebou prepojených častí. Priestoranejšia otvorená zóna sa smerom do vnútra Nesta postupne zužuje, pribúdajú zelené ostrovčeky so súkromnými zákutiami a stro-

mami. Obe časti majú svoje špecifické danosti.

Otvorená časť námestia bude môcť hostiť rôznorodé akcie mestského typu. Námestie sme pripravili na mnoho rôznych scenárov od väčších open air hudobných podujatí, cez sezónne trhy a food-festy až po vianočné klzisko pre verejnosť. Kto bude mať verejnosti dosť, môže sa utiahnuť do intímnejších zákutí námestia. Buď do zúženého pokračovania hlavnej plochy so stromami a sedením, alebo do „zálivov“ po stranách námestia, ktoré sú priam stvorené na posedenia, pikniky, grilovačky a iné sociálne príležitosti.

Tretí dôvod - je tam, kde má byť

Prvé námestie sme v rámci Nesta mohli umiestniť kamkoľvek, kde by to bolo možno ľahšie, urobiť ho menšie, lacnejšie. My sme ho však plánovali tam, kde má zmysel. Stane sa vstupnou bránou do Nesta smerom od Kopčianskej ulice. Široko roztvorenou náručou, ktorá víta, pozýva a možno aj pohostí.

Z veľkorysého otvoreného priestoru sa plynule smerom do vnútra mení na intímnejšie miesto a ešte ďalej do „vnútrozemia“ sa napája na zelené rekreačné korzo. Možno si ani nevšimnete, že ste sa z mestskej atmosféry pár krokmi dostali do objatia prírody. Smerom do strán sa námestie tiež organicky mení na intímnejšie, ale stále otvorené dvory, ktoré reflektujú zas iný druh potrieb obyvateľov a návštevníkov. Nesto je presne

tam, kde má byť a jeho námestie je na tom rovnako.

Štvrtý dôvod - každý kameň má svoj zmysel

Mali sme ten luxus premyslieť naše námestie do detailu. Neobmedzovali nás ulice, hranice verejného priestoru, ani inžinierske siete. Urobili sme ho tak, aby dokonale fungovalo. Dokonca aj v budúcnosti. Naše námestie bude aj po dokončení otvorené zmenám a pripravené vyvíjať sa spolu s Nestom.

Jeho návrhu sme venovali veľa času. Znovu a znovu sme hľadali, čo by sa ešte dalo zlepšiť. Preto všetko, čo sa na námestí v Neste dotknete, má svoju funkciu. Alebo aj dve. Napríklad vjazd do podzemnej garáže pokrytý trávou je zároveň sánkovacím kopčekom. Ostrovček v komornejšej časti námestia posluží ako mini tribúna pri akciách. A napríklad navigačný systém osadený veternými soškulptúrami bude zároveň poskytovať zaujímavé informácie o danom mieste a posluží ako edukatívny chodník.

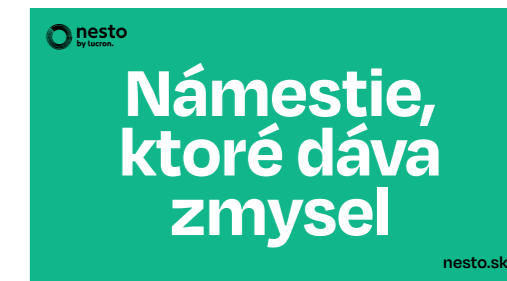
Všetky budovy v okolí námestia sú do priestoru osadené tak, aby pomáhali zabraňovať prehrievaniu voľnej plochy. Samozrejmosťou sú riešenia na zadržanie vody na území Nesta a zelené prístrešky okolo budov, ktoré chránia pred horúčavou, ale aj pred dažďom. V lete pomôže aj zatienené sedenie s rozprašovačmi vody. Deti zas poteší otvorená fontána, kde je vstup povolený.

Piaty dôvod - komunita

Hoci bude naše námestie stavané na potreby ľudí 21. storočia, snažili sme sa tomuto verejnemu priestoru vrátiť aj jeho tradičnú funkciu. Námestia boli kedysi miesta, kde sa schádzali susedia, obyvatelia mesta, aj ľudia z blízkeho okolia. Plnili funkcie, na ktoré dnes slúžia komunitné centrá, rôzne huby, sociálne siete a internet. Presne o to nám išlo v prvom rade. Aby sprievodným efektom kvalitných funkcií moderného verejného priestoru bol život.

Najlepšie námestie je pre všetkých

Naše námestie bude naozaj kvalitným verejným priestorom. A veríme, že jeho misia presiahne aj hranice Nesta. Chceme a robíme všetko pre to, aby sa stalo živým miestom pre rezidentov aj návštevníkov. Aby dávalo zmysel nielen „nestanom“, ale aj obyvateľom Petržalky, Bratislavy aj susedom z raskúskeho pohraničia. ■

5%

zľava na celý nákup

Galantéria v Petržalke

Prebudte s nami Vašu tvorivosť

Stačí si len vybrať:

- priadza, vlna
- háčiky, ihlice
- ihly
- nite, zipsy
- gombíky
- stuhy, gummy

Zľava platí do 30.04.2022 len v našej predajni s unikátnym kódom **NAMOTAJSA04**

Mánesovo námestie 3,
+421 904 611 317

Bratislava - Petržalka
www.svetoveklobka.sk

„Samotní ľudia tak nejak prirodzene začali dávať tomuto areálu účel. My len reagujeme na ich podnety,“ hovorí Andrea Studeničová zo Starohájskej pivárne o snahe vrátiť život do niekdajšieho športového areálu na Haanovej.

Brownfield na Haanovej oživujú svojpomocne

Mesto tento priestor zaradilo medzi brownfieldy, čo sú nevyužívané územia s chátrajúcimi stavbami, ktoré už neslúžia pôvodnému účelu. V Petržalke ich je zhruba tridsať a ide najmä o opustené škôlky, ihriská a nevyužívané zeleň.

„Ja by som nepovedala, že priestor na Haanovej je nevyužívaný,“ oponuje Andrea Studeničová, keď jej poviem charakteristiku brownfieldu. „Veľa ľudí si sem prichádzajú len tak posediť, so psami, po bicyklovaní, cestou z obchodu, pretože areál slúži aj

Areál vyhľadávajú pre bezpečný priestor bez áut aj rodičia s deťmi.

ako bezbariérová skratka sídliskom. V lete si tu mamičky rozložia deky a malé bazény a urobia piknik. Hrá sa tu bedminton, futbal, chodia sem tínedžeri z blízkej školy...“ Studeničová preberala tunajšiu piváreň počas pandémie a videli potenciál príslušného areálu. Po dohode s volejbalistami Slávie UK, ktorí pozemok patriaci mestu spravujú, začali pomaly premieňať tento brownfield na voľnočasový areál.

Posediť si sem chodia aj cyklisti. Aj bez toho, aby využili ponuku blízkej prevádzky.

Príďte si zahrať molky

Molky (molky) je fínska koliková hra. Hádzajú sa dreveným kolíkom do dvanástich očíslovaných moliek zo vzdialenosti 3,5 metra. Ak hráč zhodí len jednu očíslovanú molku, započíta sa mu počet bodov, ktorý je na nej uvedený. Ak zhodí viac ako jednu molku – počíta sa spôsobom – 3 zhodené molky rovnajú sa 3 body. Molky sa vždy postavajú na miesto, kde spadli. Treba nahrať presne 50 bodov.

menu nefunkčných lúč. Vela ľudia areálom prechádzajú, mali by sa cítiť bezpečne,“ vysvetľuje a dodáva, že ľudia zmeny vítajú. „Keď sme upratovali, zopár z miestnych sa pristavilo a pridalo. Ľudia prichádzajú s návrhmi aj sami. Takto napríklad prišli hráči 'moliek', čo sú fínske drevené koly. Hrávali tu už minulý rok a chceli vedieť, či by sme im nezarovali kúsok zeme, aby mali lepšie ihrisko. Prečo nie, povedali sme si. Je aj v našom záujme, aby tento priestor ľudia vyhľadávali, hoci využitie našu prevádzku nie je podmienkou, že si sem niekto príde posediť či zahrať.“

Andrea Studeničová je presvedčená, že tento priestor by mal zostať pre ľudí. Naráža na plán pred niekoľkými rokmi, kedy tu mesto chcelo stavať nájomné domy. To už je dúfajme pasé, mestská časť Petržalka chce zmenu funkcie v územnom pláne z viacpodlažnej zástavby obytného územia napríklad na parky alebo územie slúžiace pre šport. To, čo začali Studeničovi, tak možno raz dokončí mesto či samospráva.

(in) foto: in, archív G. I.

Treba čakať, kým pôjde o život?

Samospráva vyzvala Bytové družstvo Petržalka, vlastníkov bytov a garážových boxov, aby do konca apríla vyriešili nebezpečne sa nakláňajúce betónové zábradlie na terase Holíčskej 1-3. „Ak nie, podnikneme ďalšie dostupné kroky, aby sme stav napravili. Či už priamo alebo nepriamo,“ informuje Petržalka na svojej facebookovej stránke.

Vzhľadom na to, ako sa k zodpovednosti za terasu stavajú jednotlivé subjekty, sa veľmi pravdepodobne do konca apríla nezmení nič. Bytové družstvo sa domnieva, že terasa je strechou garáží, družstvo Garage team zas, že „tento stav bol

sposobený neodbornou rekonštrukciou príslušného schodiska, resp. prestarnutosťou a nevykonávaním údržby predmetnej terasy“. Vyzerá to tak, že betónové zábradlie bude napokon musieť opraviť mestská časť, hoci nie je v jej majetku ani v správe,

podobne, ako to bolo nedávno v prípade padajúceho múru na parkovisku pod terasou na Beňadickej. Samotná samospráva na svojej facebookovej stránke priznala, že bolo ťažké dopátrať sa, kto vlastne múr vlastní. Podľa ním získaných dokumentov to je magistrát, mesto však Petržalku informovalo, že múr v majetku neeviduje. Múr napokon opravila petržalská samospráva, ktorá môže v prípade takýchto nebezpečných havarijných stavov investovať aj do cudzieho majetku.

Faktom však je, že takto by to fungovať nemalo.

A druhým aspektom tohto príbehu je smutné konštatovanie,

že ak má samospráva problém dopátrať sa k vlastníkom a prinútiť ho k náprave, aké šance má bežný človek? Nedávno nám do redakcie napísala zúfalá seniorka, ktorej zateká do garáže. „Hľadala som rôzne cesty, ako sa dopátrať majiteľa resp. správcu terasy na Nám. hraničiarov 2-8. Nedopátrala som sa,“ píše, že terasu nespravuje ani Bytové družstvo, ani Bytový podnik, ani samospráva. Nereagovali ani z magistrátom, ktorému platí za prenájom pozemku. „Dala som na vlastné náklady zaizolovať časť terasy – strechy nad

„mojou“ garážou, dala som opraviť bočnú stenu a musela som v interiéri garáže prehodiť elektrické vypínače, lebo voda tiekla presne po elektrickom vedení a vypínačoch. Ja ako dôchodkyňa som už toľko investovala, že viac sa nedá.“ Čo má robiť? Tiež musí čakať na život ohrozujúci havarijný stav?

(in) foto: in, Marian Dekan, MČ Petržalka

najzamestnávateľ 2021

1. miesto Cestovný ruch, gastro a hotelierstvo

GASTRO MILUJEME

HĽADÁME 250 ĽUDÍ, KTORÍ HO MILUJÚ TIEŽ

www.gastromabuducnost.sk

MEDUSA

CITROËN C3
ŽIVOT JE KRAJŠÍ VO FARBÁCH

UŽ OD **101 €**/MESIAC

CITROËN odporúča TOTAL. Obrázok vozidla je ilustračný. Cena platí pre podnikateľov pri úrovni Feel Pack, PureTech 83k S&S s využitím financovania od CITROËN FINANCIAL SERVICES. Mix spotreba a emisie CO₂ podľa normy WLTP: 5,5-5,8 l/100km a 120-124g/km. Viac na www.motorpartner.sk

MOTOR PARTNER, Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava-Petržalka

▲ „Mama sa o mňa bojí. Opakujem jej, všetko je v poriadku, nemusíš mi volať každých desať minút,“ hovorí Ilija s úsmevom.

► Pokračovanie zo strany 1

Tých tu stretáva najmä cez víkend alebo poobede, keď prídu na pár hodín po práci.

Dnes prišli pomáhať najmä študenti z Obchodnej akadémie Imricha Karvaša na Hrobákovej. „Sú maturiti, mali by sme voľno, a keď prišla táto ponuka, šli sme,“ zhoduje sa štvorica, ktorá má na starosti detské veci. Kúsok od nich Viktória a Ester triedia školské potreby, farbičky, pastelky, omaľovánky...

Hneď vedľa je sektor potravín, toaletných potrieb, zdra-

voťníckych vecí, kúsok ďalej „operuje“ Ilija. Vstal o šiestej, od 7.30 do deviatej bol v škole, odtiaľto pôjde do roboty a večer sa sem znova vráti. Funguje vraj takto každý deň. „Tieto roztriedené frontové veci sú moja práca. Na každom vreci je štítok po slovensky aj po rusky, aby každý vedel, čo je vnútri. Bundy, nohavice, mikiny, ponožky...“ hovorí 20-ročný študent Ekonomickej univerzity. Narodil sa v Moskve, mama je Ruska, otec Gruzinec. Náš rozhovor preruší Mikita. Bielorus. „Ešte tu máme Moskovčanku

Mišu, zopár Čechov a hore v obchode pracujú Tatiana z Petrohradu s Ukrajinkou Natáliou. Dokázali sme sa spojiť, myslím nám nezaterňuje nenávisť. Pomáhame Ukrajine.“

Nedostatková drogeria

Keď prichádzam k „obchodu“ s vecami pre ukrajinských odídencov, ktorí zriadili na poschodi dom kultúry, kto-si hovorí dvom ženám, aby si pri odchode vzali pripravené zemle a chlieb. Pri dverách kontroluje prichádzajúcich Ukrajinka Natália. Chce pasy

▲ Pomáhali aj študenti z Obchodnej akadémie Imricha Karvaša na Hrobákovej.

▲ Tatiana z Petrohradu ukazuje žiadaný tovar - prezúvky.

Všetko na jednom mieste

V Bratislave na Bottovej ulici začalo pre ukrajinských odídencov fungovať veľkokapacitné Asistenčné centrum pomoci.

V rámci ACP, ktoré zriadilo mesto, je k dispozícii 25 pracovísk cudzineckej polície, v centre má svojich pracovníkov aj Okresný úrad Bratislava, ktorý koordinuje ubytovanie. Súčasťou sú aj zamestnanci z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Migračného úradu, ako aj zdravotníci a psychológovia.

Na Bottovej je zabezpečené základné občerstvenie, dôstojná miestnosť na odpočinok či detské kútiky, výdajňa humanitárnej pomoci aj ekumenická miestnosť. ACP s 220 pracovníkmi bude na začiatku fungovať nepretržite. Je nadimenzované tak, aby zvládlo poskytnúť podporu pre 2500 ľudí denne. (dsch)

a doklad o prekročení hraníc. Stávalo sa totiž, že prichádzali aj Ukrajinci, čo v Bratislave zrejme už roky. Mladíka bez pasu rovno otáčajú, vnútri vidím asi šesť žien. Nezriedka sa však stávalo, že tu bol rad ľudí. Boli vďační, že si tu v dôstojných podmienkach môžu vyskúšať veci na oblečenie a zobrať ďalšie, ktoré im uľahčia život. Najväčší záujem bol o drogeriu.

Natália so mnou hovorí nechce, rovno po rusky volá na Tatianu. Tá je z Petrohradu, na Slovensku býva dva a pol roka. „Bývam v Novom Meste, ale tam pre mňa prácu nemali,“ vysvetľuje, ako sa ocitla v Petržalke. Na dobrovoľníctvo má čas. Je herečkou a speváčkou v divadelnom štúdiu Omnibus, ktoré robí bábkové predstavenia v slovenčine aj v ruštine. Preruší nás pani, ktorá sa Tatianu pýta, či si môže vziať jeden krém a jeden šampón. „Samozrejme,“ reaguje Tatiana a ho-

vorí mi, že väčšina návštevníkov berie len to, čo potrebuje. Našli sa však aj takí, ktorí brali plné tašky. „Preto sme museli zaviesť obmedzenia,“ dodá a už uteká doplniť veci, ktoré sa míňajú.

Namiesto teambuildingu dobrovoľníkmi

Túto medzinárodnú komunitu dobrovoľníkov dali dokopy ľudia, ktorí stoja za charitatívnym projektom Misiia – osobnosti kuriérmí. „Keď vypukla vojna, pocítili sme potrebu urobiť zbierku. Požiadali sme o priestory riaditeľku KZP Moniku Koreňčiovú, ktorú poznáme z predchádzajúcich projektov. Okamžite súhlasila,“ hovorí Petra Barineková. Pôvodne žiadali jednu miestnosť. Tá však bola už po dvoch hodinách od spustenia zbierky plná. „V čase pandémie som podliehala dezilúzií z ľudí, ale táto obrovská solidarita mi vrátila vieru. Denne nám

sem chodilo 50 dobrovoľníkov! Alebo nám volala firma, že plánovali teambuilding a rozhodli sa ho urobiť na zbierke.“

Pýtam sa jej, či sa v zbierke našli aj nejaké kuriozity. „Jasné,“ reaguje. „Čistiace prostriedky zo 70-tych rokov alebo zelené lodičky na ultra vysokých podpätkoch.“

Misiia sa v Petržalke podarila nevídaná akcia. Ukázala to najlepšie v ľuďoch, motivovala k akcii ďalších. Máte aj vy potrebu premeniť zúfalstvo, strach či bezmocnosť na pomoc? V bratislavskom nákupnom centre Aupark otvorila organizácia Kto pomôže Ukrajinu kamenné zberné miesto pre materiálnu pomoc pre vojnových odídencov. Aj petržalská samospráva vám môže dať tip, ako byť užitočný. (tel. 0947 487 265, mejl: socialne@petrzalka.sk)

(in) foto: in

Pre ukrajinskú komunitu

Zbierka koncom marca skončila, „obchodík“ bude v DK Zrkadlový háj ešte nejaký čas fungovať. Kultúrne zariadenia Petržalky (KZP) však plánujú pomáhať ďalej.

„Napriek tomu, že zbierka neobmedzila naplánované akcie v Zrkadlovom háji, od apríla ich máme viac a dom kultúry bude opäť slúžiť na to, na čo je určený,“ hovorí riaditeľka KZP Monika Koreňčiová. Práve vďaka jej kontaktom s umeleckým svetom sa zbierka napokon organizovala v Petržalke. KZP však plánuje participovať na pomoci aj naďalej. Spôsobom, ktorý mu prislúcha. „V rámci komunitných aktivít ako sú kurzy, krúžky, mamičkáreň, komunitná záhrada, chceme poskytnúť priestor na stretnutia Ukrajincov ubytovaných v Petržalke. Rovnako dáme priestor na realizáciu umelcom z Ukrajiny.“

Programový riaditeľ KZP Juraj Benčík k tomu dodáva, že 24. apríla, kedy slávia pravoslávni Veľkú noc, im KZP poskytne mobilné javisko a na Námestí republiky tak vďaka tomu môžu mať vlastnú akciu.

▲ DK Zrkadlový háj opäť slúži na to, na čo je určený. Zbierka sa presunula na Zimný štadión Vladimíra Dzurillu.

Veľ'konočné oblievanie, s Chlebíčkom na zavolanie!

Objednajte si krabicu čerstvých obložených chlebíčkov a my Vám ich dovezieme!

Volajte na:
0910 45 45 54

www.chlebiceknazavolanie.sk

B.B. Alston:
Amari a Noční bratia

Amari Petersová je dvanásťročná dievča, ktoré žije v chudobnej štvrti s mamou a so starším bratom Quintonom. Bystrý a obľúbený chlapec sa však jedného dňa záhadne vyparí a Amari nechápe, prečo sa jeho zmiznutiu nevenuje väčšia pozornosť. Prečo to neodvysielali vo všetkých správach? A prečo ho polícia automaticky podozrieva, že sa zaplietol do niečoho nezákonného? Amari neskôr objaví v bratovej skrini tikajúci kufrik s odkazom, že je určený len jej. Quinton pred ňou očividne tajil oveľa viac, než si myslela. Nechal jej pozvánku na letný výcvik v akomsi tajnom Úrade nadprirodzených vecí.

Cynthia Harrod-Eagles:
Tajomstvá zámku Ashmore

Ten deň v roku 1901 bol na poľovačku ako stvorený. Tragická nehoda počas lovu však pripraví o život grófa Staintona a obyvateľom zámku Ashmore spôsobí krušné chvíle. Zámok ziska nového majiteľa, ktorým je gróf najstarší syn Giles. Ten z vyhladky na dedičstvo nie je veľmi nadšený. Musí obetovať svoj dovtedajší život, prácu archeológa a vymeniť horúci Egypt za nenávidenú, pochmúrne Anglicko. A nielen to, veľmi skoro zistí, že okrem titulu zdedil po otcovi aj značné dlhy. Existuje len jediný spôsob, ako rodinu zachrániť pred bankrotom. Musí sa výhodne oženiť.

David Gilman:
Angličan

Pred šiestimi rokmi bojoval Dan Raglan ako vojak francúzskej cudzineckej légie v púšti na hranici Mali a Alžírsko. Elnitá prepadová jednotka, ktorej velil, sa vplyvom protichodných informácií od konkurenčných spravodajských služieb dostala pod ťažkú paľbu. Raglan utrátil vážne zranenie, a tým sa vojna preňho skončila. No dozvuky bojov pocítil celý svet. V Moskve zastrelí ruská mafia štyroch kriminalistov, na predmestí západného Londýna dôjde k úkladnej vražde aj únosu a dlhoročná operácia spravodajskej služby MI6 je vážne ohrozená.

Stephen King:
Billy Summers

Spravodlivosť má mnoho podob. Billy Summers je nájomný vrah – ten najlepší z najlepších. V práci sa riadi jedinou zásadou, jeho cieľ musí byť naozaj zlý človek. Billy má toho dosť, je pripravený skončiť a do smrti len oddychovať. Vybaví už len posledný džob. Ako bývalý ostreľovač a vojnový veterán z Iraku s vyznamenaním dobre vie, ako sa bez stopy vyparí. Tak čo by sa mohlo pokaziť? Povedzme, že úplne všetko...

Kate Quinn:
Kód ruže

Je rok 1940, za múriky vidieckeho sídla Bletchley Park vzniká kryptografické pracovisko, kde sa stretávajú najgeniálnejšie mysle z celej krajiny, aby rozlúštili nemecké vojnové kódy. Na pomoc im prichádzajú tri veľmi rozdielne ženy. Ich priateľstvo však nevydrží pod ťažkou vojnou, osobných strát a tajomstiev. Uplynie niekoľko rokov a Beth, zavretá v psychiatrickej liečebni, sa vraj nervovo zrútila. Len ona však pozná temné tajomstvo – v Bletchley pôsobil zradca. Chytíť skutočného zločinca môže len s pomocou dávných priateľiek.

KNIHY, KTORÝMI ŽIJETE

bux.sk

2021
Minuloročný kolmý breh, ktorý vytvoril bager, prestal v spodnom úseku existovať.

2022
Voda už nesiahá až po breh, úpravou vznikla terasa.

Kolmý breh pre brehule tento rok bager neurobil

Ochranári sú nadšení, že po ich úprave dunajských brehov za Ovsišťom, zahniezdilo minulý jar v tejto lokalite 500 párov brehúľ. Problém je, že regulovaný Dunaj tu prirodzene obnažené kolmé brehy, ktoré brehule vyhľadávajú, nevytvára.

Ak ich tento rok upravuje Bratislavské regionálne ochranné združenie (BROZ) s dobrovoľníkmi ručne. Má to zmysel? „Určite áno“ je presvedčená Karolína Sobeková z BROZ-u. „Historicky v tejto lokalite hniezdisko bolo

a posledné úspešné hniezdenie je doložené z roku 2012, kedy sa naplno prejavil negatívny dopad zásahov na rieke. Na celom slovenskom úseku Dunaja sú aktuálne 2 hniezdné kolónie tohto druhu – v Chľabe a táto v Petržalke. Ak máme možnosť

mať hniezdisko priamo v hlavnom meste, tak sme ochotní mu venovať svoj čas a snažiť sa ho udržať. Jednak v záujme ochrany druhu a v tomto prípade do veľkej miery aj pre popularizáciu a edukačné účely.“

Zo štyroch úsekov na 460 metroch, ktoré minulý rok ochránári a vodohospodári upravili aj pomocou bagra, boli dva plne obsadené brehuľami. „Na spodnom úseku hniezdilo 300 párov, na hornom 200 párov. Dokopy tam hniezdilo 500 párov brehúľ, čo je vôbec najväčšia kolónia na Slovensku v prirodzenom biotope. Navyše priamo na území hlavného mesta, čo je fenomén.“

Boli sme tam s viacerými exkurziami, malo to vynikajúci edukačný dopad.“

Ak sú vhodné podmienky, dokáže časť párov výnimočne zahniezdiť počas sezóny aj trikrát. V roku 2021 sa to

v tejto oblasti brehuľiam podarilo raz. Potom už hladina Dunaja kolísala, rieka si svoje brehy začala upravovať, steny sa zosúvali a postupne zarastali trávou..

Minuloročný kolmý breh, ktorý vytvoril bager, prestal v spodnom úseku existovať. „Tento rok sme ho upravovali ručne, väčšia časť je spravená. Voda však už nesiahá až po breh, úpravou vznikla terasa, uvidíme, či tu brehule zahniezdia,“ pokračuje Karolína Sobeková. „Horný úsek, ktorý bol počas hniezdenia minulý rok vymedzený drevenými zábranami, vydržal.“ Šanca, že sa sem brehule vrátia, je väčšia.

Brehule prilietajú v apríli. Koncom mesiaca začínajú tvoriť páry, hľadať si hniezdisko a následne začínajú hrabať nory. V máji začína hniezdenie.

Či budú ochránári rok čo rok suplovať prírodu, ukáže nielen záujem brehúľ, ale možno aj realizácia Bratislavského Dunajského parku (BDP). Nedávno dokončil Metropolitný inštitút Bratislavy prvú komplexnú urbanisticko-krajinársku štúdiu k BDP. Pre Cvičisko, čo je územie od Sovieho lesa po prírodnú rezerváciu Starý háj za Starohájskym ramenom, kde sa nachádzajú vytvorené kolmé brehy pre brehule, štúdia plánuje päť vyhládokových miest so vstupmi do vody. Kolmé brehy nespomína a v návrhu píše: „Vzhľadom na pomery prúdenia vody sa v tejto lokalite prirodzene nevytvára a neobnovuje kolmý breh vhodný na hniezdenie brehúľ, a prípadná snaha o obnovu hniezdných stien na brehoch bude vyžadovať zásahy stavebnými strojmi. V takom prípade je dôležitý veľmi citlivý postup s minimálnymi zásahmi do starých riečnych náplav, pretože takéto náplavy sa v tejto lokalite v súčasných podmienkach prúdenia vytvárajú iba v malej miere a ich formovanie trvá desaťročia.“

foto: in, BROZ

▲ Horný úsek, ktorý bol počas hniezdenia minulý rok vymedzený drevenými zábranami, vydržal.

• KÚPIME podiel vo Vašom byte.

• KÚPIME Vaš byt a môžete v ňom ostať bývať.

Tel: 0940 622 877

ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

OŠETŘIME KAŽDÉHO, KTO NÁM ZAVOLÁ

0905662407

STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

PETRŽALSKÉ NOVINY

čítajte aj na webe

www.bratislavskenoviny.sk

ČISTENIE HROBOV
DOSEKÁVANIE PÍSMO

Ing. Miroslav Greisiger

0940 653 651

0919 205 521

www.cisteniehrobu.sk

Čistenie: Jednohrob 100€ 80€ Dvojhrob 150€ 125€

Impregnácia ZDARMA Doprava ZDARMA Obhliadka ZDARMA

Obnova písma: 1,3€ 1€/znak

Dosekávanie písma priamo na cintoríne: Do 12 znakov 95€
13-30 znakov 8€/znak
31 a viac znakov 7€/znak

Ceny platia pri objednaní do 30.4.2022

ŽULOVÉ POMNÍKY už od 500€ vrátane nápisu!* ŽULOVÉ KRYCIE DOSKY už od 500€*

ŽULOVÝ JEDNOHROB od 2500€*, DVOJHROB od 3500€*

MONTÁŽ a DEMONTÁŽ krycej dosky, hrobu, pomníka ZDARMA!!

Doprava a odvoz starého materiálu ZDARMA!! *cena závisí od zvoleného materiálu (farby žuly)
Kompletné hroby, vázy a svietniky, tabuľky s menami (aj sklenené), fotografie, obkladanie hrobov, chodníky, renovácie hrobov.....

Na všetkých prácach sa dohodneme priamo na cintoríne a nájdeme spolu najlepšie riešenie.

Obhliadka a doprava je zdarma!! Od roku 2014 sme obslúžili viac ako 10 950 spokojných zákazníkov. Zavolajte a staňte sa ďalším z nich!

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Blokuje modré parkovacie miesto

Na parkovisku Mama-teyova-Polereckého vznikli dve značky „Zákaz zastavenia-vyhradené parkovanie“ bez EČV, ktorých význam obyvatelia a registrovaní používatelia nechápu, pretože sa na iných parkoviskách nevyskytujú. Mohli by ste nám, prosím, vysvetliť prečo a akým právom niekto blokuje modré parkovacie miesta, ktoré patria všetkým registrovaným?

Oravec + obyvatelia

(pozn. red. Od 1. apríla 2020 nadobudla účinnosť nová Vyhláška MV SR č.

30/2020 Z. z. o dopravnom značení, podľa ktorej sa zásadným spôsobom

mení vzhľad dopravného značenia pre vyhradené parkovacie miesta. Značka je bez EČV, majiteľa vozidla s právom parkovania na vyhradených miestach si však musia za čelné sklo viditeľne umiestniť parkovací preukaz vydaný mestskou časťou s presne určenou dobou platnosti. Petržalský úrad od jesene 2019 nové vyhradené miesta vydáva len pre držiteľov preukazov ŤZP, v drvivej väčšine prípadov sú nové značky osádzané práve pre nich.)

21.3. Po: 19:00
Peter Kočíš / Marcel Ochránek, Karin Olasová / Zuzana Moravcová, Marek Majesky / Přemysl Boublík, Jana Valocká / Lucia Vrabličková, Dušan Szabó, Erik Peřovský / Juraj Hřeška
24.3. Št: 19:00
Sylvia
Režia Soňa Ferencová
Účinkujú Natália Pukušová, Viado Černý, Anna Šišková, Marián Labuda, Tomáš Mrekaj
4.4. Po: 19:00
LORDI
Atelier Maroša Kramára / Oscar Wilde a Robbie Ross
Maroš Kramár - Peter Šimun - Jozef Vajda
22.4. Pi: 19:00
podfuk
Hudobná komédia
a ľudské činy o chutnej hoci čo, sarmátskej slávnosti, v režii Miroslava Greisigera
26.4. Ut: 19:00
Milenec
Režia Soňa Ferencová
Účinkujú K. Haydu, M. Čička Partová / Natália Pukušová, D. Zemanová, M. Minahončák
28.4. Št: 19:00
FRIDA
MALOVAŤ A MILOVAŤ
GERI, HEVIER, VOŠATKO
wüstenrot
KINÉRENE SPOLNÉ / PRÍSTREŠE / LOBBY
Generálny partner divadla
Hráme pre Vás v DK Ružinov!
Teatro Wüstenrot
DK Ružinov
Ružinovská 28
820 09, Bratislava
www.gedur.sk
gedur@gedur.sk
+421 905 668 070
Predpredaj vstupeniek
Ticketportal

Stromy nasadili do trasy električky

V roku 2019 sa vysadili pri zdravotnom stredisku na Strečnianskej mladé stromčeky a zafinancovala starostlivosť o ne. V roku 2022 museli byť pre stavbu pokračovania električkovej trate odstránené. Nechce sa mi veriť, že mesto v roku 2019 nepoznalo trasu električky.

(pozn. red. „V rámci inventarizácie drevín v koridore Petržalskej električky bolo identifikovaných 8 ks drevín, ktoré boli vysadené mestom na jeseň 2019 a ktoré, ako sa ukázalo po konzultácii s projektantom, boli v priamej alebo veľmi tesnej kolízii so stavbou,“ napísala nám hovorkyňa magistrátu Dagmar Schmucková k stro-

mom pri ZŠ Strečnianska, respektíve pri parkovisku na Šintavskej. „Tieto dreviny preto boli presadené do plochy verejnej zelene medzi Panónskou cestou a Vyšehradskou ulicou. Neboli teda odstránené, ale presadené.“ Podľa jej slov presadené boli ešte ďalšie 2 ks stromov na Humenské námestie. Ich výsadba je staršia ako 2 roky, avšak ich stav a rastové pomery boli ešte vhodné na presadbu. „Iná nová výsadba v koridore trate nebola identifikovaná a tým pádom ani presadzovaná, či odstraňovaná. Na výrub boli navrhnuté len staršie dreviny alebo nálety, ktoré sú v priamej kolízii s výstavbou Petržalskej električky,“ dodala.)

NOVÝ NOTÁRSKY ÚRAD V TECHNOPOLE

Notársky úrad JUDr. Márie Pauliakovej, Vás od 1. apríla 2022 srdečne privíta každý pracovný deň v úradných hodinách vo svojich nových priestoroch, na prízemí budovy Centrum TECHNOPOL, Kutlíkova 17, Bratislava - Petržalka.

email: maria.pauliakova@notar.sk
tel.: +421 2 4333 5555, mobil: +421 911 588 255

www.notarpauliakova.sk

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

8. 4. 2022 • vychádzajú 28 rokov • číslo 4
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Ivnáská cesta 2D, 821 04 Bratislava • IČO: 35712058 • REDAKCIA: Ivnáská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk

tel: 02/62801182, Šéfredaktorka: Ingrid Jarunková • Inercia: 0911 668 469, email: skrabakova@banoviny.sk • web: www.banoviny.sk • Tlač: MAFA a.s., tlačiareň PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciam a nehonorujem.

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradzujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

Do roku 1932 stál približne v miestach dnešnej čerpacej stanice Slovnafť proti Inchebe starý kostol. Nachádzal sa pod úrovňou cesty vedúcej do Viedne v blízkosti brehu Pečenského ramena Dunaja.

Hoci by sa mohlo zdať, že na nábreží bol postavený zámerné, aby bol dobre viditeľnou dominantou obce, pôvodne bol umiestnený na mierne vyvýšenom teréne v jej strede. Za zmenou stála erózia Dunaja, ktorá postupne ukrajovala z brehu. Geograf a historik Ján Matej Korabinský uvádza, že voda odplavila asi 20 domov, v dôsledku čoho zostal kostol osamotený. V roku 1753 sa podľa Korabinského nachádzal 150 siah od brehu (1 siah = 1,896484 metra), o 16 rokov neskôr však vzdialenosť predstavovala už iba 12 siah. V rokoch 1773 – 1774 bol vybudovaný ochranný násyp oddeľujúci Pečenské rameno od obce Engerau, po ktorom viedla aj cesta do Viedne.

Kostol nechala postaviť Prešporská kapitula v roku 1672. Podľa archívára a historika Ovidia Fausta bol konsekrovaný 5. júla toho istého roku. Z kanonickej vizitácie z roku 1823 vyplýva, že bol zasvätený sv. Jánovi Nepomuc-

Starý kostol zažil ešte Máriu Teréziu.

Prečo ho v roku 1932 zbúrali?

Posledná omša v starom kostole sa konala 18. septembra 1932. Nasledujúci deň sa začali asanačné práce.

kému. V roku 1750 bol kostol, údajne z iniciatívy panovníčky Márie Terézie, zväčšený a lepšie zariadený. O jeho zveladení sa mal pričiniť prešporský kaplán Augustín. Keďže obec Engerau nebola samostatnou farnosťou, ale patrila pod Prešporskú kapitulou, pastoračiu tu vykonávali aj farári z protiláhlého brehu Dunaja. Veľkej úcte zo strany veriacich sa tešili najmä páni Felner, Kazacsay a Köhegyi.

Kostol zohral svoju úlohu aj v priebehu francúzsko-rakúskej vojny v roku 1809. Keď sa jednotky Napoleonickej Grande Armée začiatkom júna zmocnili obce Engerau, presunuli sem svoje delostrelectvo. Pálili nielen na rakúske vojsko nachádzajúce sa na opevnenom predmestí v miestach dnešného Sadu

Janka Kráľa, ale aj na Prešporok. Z dobového prameňa vyplýva, že jedno z francúzskych diel bolo umiestnené vo veži kostola. Práve to malo v meste napáchať najväčšie škody. Rakúska strana palbu opätovala, pričom sa snažila zasiahnuť aj kostol, je preto pravdepodobné, že utrpel škody.

V nasledujúcom období bol vo veži kostola umiestnený zvon s nápisom: „Fusa per Josephum Golner Posonii 1827“ („Odliaty Josephom Golnerom v Prešporoku [v roku] 1827“). Z dôvodu častých povodní musel byť ochranný násyp vedľa kostola viackrát zvyšovaný. Najmä pre starších ľudí tak bolo čoraz ťažšie dostať sa do kostola. Josef Müllner preto nechal cez násyp postaviť široké schodisko. Tento ušľachtilý čin pripomínala mramorová tabuľa s jeho menom a dátumom postavenia schodiska.

V priebehu mnohých rokov sa na kostole viditeľne podpísali nepriazeň počasia a povodne. V roku 1927 sa podarilo zozbierať značnú sumu peňazí na jeho rekonštrukciu. Ako sa uvádza v novinách Prešburger Zeitung, „kostol sa zjavil v novom pôvabnom šate, interiér bol čerstvo vymalovaný, zrenovovaný a pozlátený bol tiež oltár“.

Netrvalo však dlho a bolo rozhodnuté kostol asanovať.

Ako dôvod sa v novinách Slovák z roku 1932 uvádza, že „bol najväčšou a najnebezpečnejšou premávkovou prekážkou na ceste Bratislava – Viedeň“. Nahradil ho mal nový kostol, ktorého plán nechal na žiadosť bratislavského prelata Ludovíta Okánika vyhotoviť podnikateľ Tomáš Baťa. Z dobovej tlače vyplýva, že základný kameň bol slávnostne položený a posvätený 21. augusta 1932. Posledná omša v starom kostole sa konala 18. septembra 1932. Po nej boli Sviatosť oltárna a všetky ozdoby slávnostne prenesené do nového kostola. Nasledujúci deň sa začali asanačné práce na starom kostole, ktoré boli ukončené do konca mesiaca. Nový kostol na dnešnom Daliborovom námestí bol posvätený 6. novembra 1932 a dodnes slúži veriacim.

Mgr. Matej Čapo, PhD.

Foto: Ján Čomaj, Petržalka Engerau – Ligetfalu, Vydavateľstvo Marenčin PT

▲ Nový petržalský kostol okolo roku 1947

Keď nepríde dieťa za trénerom, musí prísť tréner za dieťaťom. A kam inam ako na hodinu telesnej výchovy?

„Necvičíme, hráme sa,“ hovoria druháci zo ZŠ Pankúchova po hodine telesnej výchovy s trénerkou Veronikou Šinálovou, ktorá medzi nich prichádza raz do týždňa v rámci projektu Tréneri v škole. Sú unavené, zadychané, mnohé s červenými lícami, napriek tomu by najradšej pokračovali. Prečo? „Lebo je to zábava,“ odpovie mi jedno dievčatko prouto.

Žiadny nástup na hodinu je halda pomôcok, vezmi si akúkoľvek a rob s ňou čo len chceš. Ukáž svoju kreativitu. Nasleduje zámocký taxík. To jeden ťahá druhého popruhmi. Pevnejšie dievčatko je v trojici. Aj ono sa posadí na mech. Je uľavujúce vidieť, že nezostala pre svoju váhu mimo a krásne sledovať, akú má radosť. Nie pary. Uprostred telocvične sa halda pomôcok, vezmi si akúkoľvek a rob s ňou čo len chceš. Ukáž svoju kreativitu. Nasleduje zámocký taxík. To jeden ťahá druhého popruhmi. Pevnejšie dievčatko je v trojici. Aj ono sa posadí na mech. Je uľavujúce vidieť, že nezostala pre svoju váhu mimo a krásne sledovať, akú má radosť.

Nasleduje krátky strečing a potom ďalšia hra – vypuste-

triedajú aktivity, bez problémov prizná: „Deti to baví viac ako moja telesná. Je to ako keď ich v škole prírode zverím animátorom.“ Je rada za ne. Projekt splňa účel. „Odrazu cvičia aj deti, ktoré sa dovtedy často vyhovárali a sedeli na lavičke. Na ďalších hodinách sú uvoľnené a dobre sa mi s nimi pracuje. A aj ja sa učím nové veci a aktivity,“ hovorí a vedie ma k skriní plnej pomôcok. „Má to zmysel, lebo všetky nám tu zostanú a budeme ich môcť ďalej používať. Aj preto plánujeme ukázkovú hodinu pre učiteľov prvého stupňa, ktorí v projekte zapojení nie sú.“ Každá hodina je iná a na každej majú deti iné pomôcky. Lopty, penové raketky, ktorými sa dá hádzať ako oštepom, prekážky, šatky, rebríky na preskakovanie, džudo pásy na pretahovanie, pogumované ruky a nohy na vytvorenie dráhy, kruhy väčšie aj menšie, aby si dieťa vedelo vybrať, do ktorého si trúfne hádzať, dokonca škrabošky – to keď treba odizolovať najdôležitejší zmysel... Alebo veľké plyšové

◀ Druháci na Pankúchovej majú jednu hodinu telesnej výchovy s pani učiteľkou, jednu hodinu plávania a jednu s trénerom z projektu Tréneri v škole.

kocky. Jednu vezme trénerka, druhú učiteľka, obe hodia, rozdiel čísel je pre deti signál, koľkočlennú skupinku treba vytvoriť. Že je to matematika? Nie. Je to telesná výchova.

Na konci hodiny sa deti posadia do kruhu. Čo sa im najviac páčilo? „Zem je láva, voľné cvičenie, zámocký taxík,“ prekríkujú sa. A čo ich naučila trénerka? Bála som sa vyliezť na rebriny, už sa nebojím... Zistila som, aký náročný je pohyb pre nevidiaceho...“

Pohyb je zábavný

Veronika Šinálková je trénerkou lyžovania a vedie Športový klub VLK (Výborný lyžiarsky klub). „S deťmi pracujem už 15 rokov. Keď ma počas pandémie oslovili do projektu Tréneri v škole, neváhala som, pretože mi prišiel veľmi zmysluplný,“ hovorí. „Dva roky sa deti nemohli poriadne hýbať a socializo-

vať. Potrebujú to a telesná výchova je na to ideálna. Nájdete totiž na nej aj deti, ktoré by sa nikdy na žiaden športový krúžok neprihlásili. S rôznymi zdravotnými problémami... Aj tým má zmysel ukázať, že pohyb môže byť zábavný.“

Vďaka trénerke sa zrazu na hodine telesnej výchovy spolu bavia aj tí, ktorí sa v triede sotva obchádzajú. Spojila ich rovnaká emócia – radosť z pohybu pri hre. Tiež vzrušenie - napríklad, keď prestane hrať hudba, zem sa zmení na lávu a treba rýchlo niekam vyliezť. A napokon aj malé osobné víťazstvá. To keď si trúfnu prekonať samých seba.

Od apríla príde do II. C nový tréner. Na programe bude nasledujúce tri mesiace úplne nový typ aktivít. Deti sa majú na čo tešiť. (in)

foto: Archív Tréneri v škole

Vyučovanie ako zážitok

Celoslovenský program Tréneri v škole má pôvod v Česku. U nás prebieha pod zástiťou splnomocnenca vlády SR mládeže a šport Karola Kučeru. Pilotný program pre I. stupeň ZŠ odštartoval vo februári 2021. V Bratislave je doň zapojených 22 škôl, v Petržalke zatiaľ dve – Pankúchova a Nobelovo námestie. „Tréneri učiteľov nenahrádzajú, ale pomáhajú s výučbou telesnej a športovej výchovy a zároveň pedagógov inšpirujú. Žiaci sa zoznámia s viacerými druhmi športovo-pohybových aktivít a športovým načiním jednotlivých športov,“ vysvetľuje koordinátor programu pre západné Slovensko Tibor Balga. „Program je založený na prepojení rôznych športov, a preto dochádza aj k pravidelnej rotácii trénerov.“ V Bratislave aktuálne pôsobí 16 trénerov, ktorí prešli školením. Školy, ale aj tréneri sa stále môžu zapojiť a vyplniť prihlášku na stránke www.trenerivskole.sk.

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVÍRE
ŠTAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

ORTOINOVA
Súkromná ortopedická ambulancia zameraná na pohybový aparát, kolena a bedrá
Zdravotné stredisko na Trnávke v Bratislave, ul. Pavlovičova 3 **CHRÁŇTE SVOJE KLBY**
Na vyšetrenie sa objednajte telefonicky: 0948 395 168 alebo e-mailom: info@pharco.sk
TEŠÍME SA NA VÁS!
www.ortoinova.sk
f ortoinova.sk
*s plnou úhradou pacienta
MUDr. Tomáš Horňák a zdravotná sestra Mgr. Zuzana Schmidtová s pacientkou.
• Rýchle objednanie = rýchla úľava od bolesti kolien a bedier
• Aplikujeme iba kvalitné injekcie do kolien a bedier
• Máme dostupné ceny hyalurónových injekcií
• Jediná ambulancia v SR, ktorá aplikuje vysoko účinný fibrínový derivát s obsahom hojivých cytokínov prispievajúcich k dlhšej životnosti kolena a bedra
• Pri podaní hyalurónovej injekcie do kĺbu od nás dostanete kapsuly na kĺby zn. NODOL iba za 1 cent
poznáte z TV
výživový doplnok

Karel Čapek	nevzdialim sa z miesta	striktne vymedzovalo	staroveká zbraň na búranie opevnení	mongolský patier dobytky	vlhčí rosou	slovesná predpona	vláda kalifa (hist.)	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	ubrali (zastar.)	obec v okrese Lučenec	otec (hovor.)	značka lantánu	ostrá kefa na drhnutie	Pomôcky: inkvirant, Anat, non, drhlica	zobrala	súhrnne hodnotíte	ženské meno
niečo predčasne zostarnuté								mužské meno						vtič papagáj			
1. časť tajničky								2. časť tajničky skratka interhotela									
mužské meno						nalievalo ohmatávam (hovor.)						vyhrávala ošípané					
kananejská bohynia úrody					kmitti trocha porušte						posielala (bás.) dovalo (kniž.)						zatarasovať
nie (z lat.)				vzorec fluoridu sodného praje si				vyšetrovateľ (kniž.) ide na vojnu (hovor.)									
značka elektrónvltu			tkáčsky stroj pridal						ženské meno hnev (expr.)							ECV Čadce objednal si (hovor.)	
staršie mužské meno										osobné zámeno kemping (hovor.)				tvrdá stupnica zor isté množstvo			
Pomôcky: Pales, Žakár, arat, Belina	objem skr. sústavy vodných diel						krčič (expr.) iba, len, po česky						kobra indická oxid paládnatý				
zaujímáš sedáciu polohu						staroveký štát značka pre nit						starorímsky boh skr. pre ako hosť					
3. časť tajničky									4. časť tajničky								
letom sa niekam dostane									mať veľký neúspech (hovor.)								

info@easyvet.sk
0903655648

ORDINAČNÁ DOBA:

PO-PI 08:00 - 19:00
SO 09:00 - 14:00
NE 09:00 - 12:00

- skvelý tím odborníkov
- kvalitné zariadenia
- férové ceny
- príjemné prostredie
- zvierací salón

Mánesovo námestie 7 (vchod z Farského ulice)

